

Viro estas plenkreskinta homo de la vira sekso, distingi la biologian sekson, la kulturalan rolon

Kiel Ĉe plej aliaj

Foresto de subhala graso.
Pli granda tendenco al la impostosoma ofta kalveco.
Haŭto pli dika kaj pli malhela.
Averaĝaj pli malgranda taloj.
Pli peza skeleto.
Averaĝaj pli grandaj piedoj, manoj kaj nazoj.

En la plejmulto de la socioj, la viroj dominas la politikan vivon, kaj en familioj, la viroj pli ofte enspezas la monon bezonatan por vivteni la familion. Tamen, ekde la komenco de la 20-a jarcento, la feminisma movado prevas kontraŭi tion, kaj jam havis multajn sukcesojn, precipe en la okcidenta mondo. Vireco havas siajn radikojn en genetiko (vidu artikolon sekso).^{[2][3]} Tial dum vireco aspektas malsama en malsamaj kulturoj, ekzistas oftaj aspektoj al ĝia difino trans kulturoj.^[4] Foje prisekscas akademieuloj utiligas la frazon "hegemonia vireco" por distingi la plej dominan formon de vireco de aliaj variaĵoj. En jarcento en Usono, ekzemple, John Wayne eble enkarigis unu formon de vireco, dum Albert Einstein eble estas vidita kiel viro, sed ne en la sama "hegemonia" modo.

Masklismo estas formo de vira kulturo. Ĝi inkludas troan memcertecon aŭ defendon de la propraj rajtoj, respondecon, altruismon, ĝeneralan kodon de etiko, sincerecon, kaj respekton.^[5]

Antropologio montris ke vireco mem havas socian statuson, ekzakte kiel riĉeco, raso kaj socia klaso. En okcidenta kulturo, ekzemple, pli granda vireco kutime alportas pli grandan socian statuson. Multaj vertoj kiel ekzemple vireto kaj vireco (de la hindoeŭropa radiko vir kun la signifo vira) reflektas tion.^{[6][7]} Asocio kun fizika kaj/aŭ morala forto estas implica. Vireco estas asociita pli ofte kun plenkreskaj viroj ol kun knaboj.

Multu nun estas konata Ĉirkaŭ la evoluo de viraj karakteroj. La proceso de sekca diferencio specifa por la genera sistemo de Homo sapiens produktas inon defaŭlta. La SRY-geno sur la Y-kromosomo, aliflanke, influas la defaŭltproceson, kaŭzante Ĉenon de ekzajtoj kiel kaŭzas testiko-fermadon, produktaden kaj vicon da kaj antaŭnaskaj kaj post-naskaj hormonaj elfoj kovritaj per la esprimoj maskulinigo aŭ viringo. Ĉar maskulinigo redirektas biologiajn procesojn de la defaŭlta tra itinero, ĝi estas pli ĝuste nomita defeminigo.

Ekzistas ampleksa debato Ĉirkaŭ kiel infanoj evoluigas sociajn seksojn.

En multaj kulturoj elmontri karakterizajn ne tipajn al onies sekso povas iĝi socia problemo por la individuo. Inter viroj, la ekspozicio de vireca konduto povas esti konsiderita signo de sameksemo, dum la sama estas por virino kiu elmontras viran konduton. Ene de sociologio tia etiketado kaj preparado estas supozoj kaj estas parto de sociaciigo al pli bona loĝruigo de la moroj Ĉe kulturo. La ekvivalenta socia kondamno de troa vireco povas esti esprimita en esprimoj kiel ekzemple "masklismo" aŭ "testosteronveneniĝo."

La relativa graveco de la roloj de sociaciigo kaj genetiko en la evoluo de vireco daŭre estas diskutita. Dum socia preparado evidente ludas rolon, povas ankaŭ esti observite ke certaj aspektoj de la vira identeco ekzistas en preskaŭ Ĉiuj homaj kulturoj.

La historia evoluo de genro estas traktita per tiaj kampoj kiel kondutisma genetiko, evolua psikologio, homa ekologio kaj sociobiologio. Ĉiuj homaj kulturoj ŝajnas instigi al la evoluo de genroj, tra literaturo, kostumo kaj kanto. Kelkaj ekzemploj de tio eble inkludas la eposojn de Homero, la rakontojn pri la Reĝo Arturo en la angla, la normigajn komentaĵojn de Konfuceo aŭ biografiajn studojn de la profeto Mohamedo. Pli specialecaj traktadoj de vireco povas esti trovitaj en verkoj kiel ekzemple la Bhagavad Gita aŭ Hagakure de BuĜido.

kontraste al virino kaj al knabo (adoleskulo, junulo), tamen foje la vorto viro estas uzata pli amplekse kiel male de virino kaj pro tio sen konsidero al la aĝo, tio estas inkludante ankaŭ infanojn aŭ eĉ malajn bestojn, kiaj virhoko, virebovo ktp. La vorto viro uzigaĵas por aŭ ambaŭ. Viroj laŭhistorie dediĉis sin en plej granda nombro de kulturoj al apartaj laboroj, taskoj kaj profesioj, diference de virinoj, ekzemple viroj estas kiuj militas, male al virinoj kiuj plej ofte ne militas.

masklaj mamuloj, la vira genomo tipe heredas kromosomon X (kso) el sia patrino kaj kromosomon Y (psilono) el sia patro. La maskla fetu produktas pli grandajn kvantojn de androgenoj kaj pli malgrandajn kvantojn de oestrogenoj ol fetu de ino. Tiu diferenco en la relativaj kvantoj de tiaj seksaj steroidoj estas ege responsa de la fiziologiaj diferencoj kiuj distingas virinoj el virinoj. Dum la pubereco, hormonoj kiuj stimulas androgenaj produktadon recultas en la disvolvigo de duarangaj seksaj karakteroj, tiel montrante pli grandajn diferencojn inter ambaŭ seksaj. Tamen, estas esceptoj Ĉe kelkaj interseksaj kaj transgenraj viroj

La testosterono estas hormono androgena propra de la masklo en multaj specioj, kiu permesas disvolvigi la muskoloj de la vira danko al malmulta peno^[1] kaj estas decida parto por ties fizika disvolvigo kaj de la seksaj karakteroj duarangaj

La vira reprodukta sistemo garantias ke la vira havu la kapablon fekundigi la inan ovulon kaj danke al tio la transdonon de la gena informado pare de la spermatozoa Ĉelo. La unusarangaj seksorganoj de la vira estas eksteraj, diference de tiuj de la virino kiaj estas internaj. Per plenumi la menciitajn reproduktajn funkciojn, la Ĉefaj reproduktaj (kaj diferencigaj) organoj de viroj estas la peniso (kun eble pillozojĜi, pilaĉiĜi, pilifurkigĜi kaj plidurigĜi, kiam neceso) kaj la testikoj (kun Ĉefa grava funkcio produkti spermato).

sciencio kiu studas la viran reproduktan sistemon.

por ke tiuj povu naski infanojn. Daŭra Ĉeesto de viro apud virino ŝajne helpas reguligi la menstruan ciklon per ankoraŭ ne bone konata meĥanismo.

Inter la duarangaj karakteroj plej oftaj kiuj ekdisvolviĝas el la pubereco kaj el la vira aĝo (kiuj ne neceso estas Ĉiam tiel) sen ke ties foresto kontraŭu la viran identecon, estas la jenaj:

- Tono de voĉo baza kaj forta.
- Alteco, forto kaj muskolaro (ĝenerale supraj al tio de la virino.
- Kresko de hararo sur la vizaĝo (harbo kaj ligharaj) kaj (ĝenerale pli dense kaj longe el virinoj ankaŭ Ĉe aliaj partoj de la korpo (brakoj, kruroj, brusto, abdomeno, akselo, kaj pubo).
- Ampliecaj bracoj kaj ŝultroj kaj mallaŭga pelvo, triangula formo de la dorso.
- Pli granda volumo korpa.

la mezo de la 20a

androgena

konataj kiel sekso-